

Vihdin kunnan valmiussuunnitelman yleisen osan päivittäminen

Kunnanhallitus 24.03.2025 § 82

Valmiussuunnittelun (varautumisen) avulla luodaan johtamisjärjestelmät ja toimintaperiaatteet, joilla turvataan kunnan tärkeimpien palvelujen toiminta erilaisissa kriisitilanteissa (häiriötilanteissa).

Velvoite valmiussuunnitteluun (varautumiseen) sisältyy valmiuslain 12 pykälään: ”Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.”

Turvallisuustilanteet jaotellaan perinteisesti kolmeen kategoriaan:

- **normaaliolot** eli toiminta normaalissa tilanteessa;
- **häiriötilanne**, jossa kunnan ja muiden viranomaisten tulee ryhtyä erityisiin toimiin uhkan torjumiseksi ja siitä selviämiseksi (esimerkiksi laajat sähköntoimituksen tai vesihuollon häiriöt, laajavaikuttaiset onnettomuudet, laajalle levinnyt epidemia/pandemia, muut väestöön laajasti vaikuttavat tapahtumat jotka edellyttävät erityisiä toimia); ja
- **poikkeusolot**, joiden perusteella valtioneuvosto ottaa käyttöön valmiuslaissa tarkoitetut poikkeukselliset toimivaltuudet (Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila, Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista, väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat, erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila, vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti tai muu vastaava tilanne).

Keskeisimpiä häiriötilanteita sisältyy valtioneuvoston periaatepäätöksenä vahvistamaan yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan (YTS-2025). Siinä kuvataan yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, niitä vaarantavat uhkamallit ja häiriötilanteet sekä niihin varautumisen keskeiset periaatteet.

Kunnan varautumisen perustan muodostavat kunnan yleinen valmiussuunnitelma, kunnan eri palvelukeskusten valmiussuunnitelmat sekä

kiinteistöjen pelastussuunnitelmat. Kunnan valmiussuunnitelman yleinen osa sisältää yleiset periaatteet kunnan varautumisessa ja se ohjaa palvelukeskusten valmiussuunnittelua. Se on kunnan johdon (kunnanhallituksen) vahvistama yleisohje kunnan varautumisessa.

Vihdin kunnan voimassa oleva valmiussuunnitelman yleinen osa on hyväksytty kunnanhallituksessa 04.04.2022 § 79.

Vuonna 2024 Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos laati alueen kunnille mallipohjan kunnan valmiussuunnitelman yleisestä osasta. Vihdin kunnan valmiussuunnitelman yleinen osa on päivitetty käyttäen Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen mallipohjaa. Suunnitelman sisältö ja muut varautumisen periaatteet on käyty läpi Vihdin kunnan johtoryhmän jäsenten kanssa.

Julkisuuslain 24 pykälän 8 kohdan mukaan salassa pidettäviä asiakirjoja ovat sellaiset, jotka koskevat onnettomuuksiin tai poikkeusoloihin varautumista. Vihdin kunnan päivitetty valmiussuunnitelman yleinen osa ei kuitenkaan sisällä sellaisia tietoja, jotka edellyttäisivät salassa pitämistä.

Valmistelija	Antti Luukkanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn Vihdin kunnan valmiussuunnitelman yleisen osan 2025.
Käsittely	Olli Ikonen esitti Anu Rajajärven kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.
Päätös	Asia palautettiin valmisteluun.
Tiedoksi	- Vihdin kunnan häiriötilanteiden johtoryhmä, kunnan verkkosivut

Kunnanhallitus 23.02.2026
121/09.06.00/2022

Vihdin kunnan valmiussuunnittelu perustuu valmiuslain (1552/2011) 12 § mukaiseen varautumisveloitteeseen. Valmiussuunnittelun ja varautumisen tarkoituksena on varmistaa kunnan peruspalveluiden ja kriittisten toimintojen mahdollisimman vakaa ja häiriötön toiminta normaaliolojen häiriötilanteissa, erityistilanteissa sekä poikkeusoloissa.

Valmiussuunnitelman yleinen osa on julkinen asiakirja, joka sitoo yhteen periaatteet ja käytännöt, joilla kunnassa ohjataan valmiussuunnittelun kokonaisuutta. Kunnanhallitus palautti asian 24.3.2025 § 82 valmisteluun. Valmiussuunnitelman yleistä osaa on tämän jälkeen tarkastettu lainsäädännön, rakenteen ja julkisuuden näkökulmasta. Asiakirjaan on tehty tarkennuksia myös kunnan turvallisuuskulttuurin ja turvallisuusjohtamisen, varautumisen ja valmiussuunnittelun tarkoituksen ja tavoitteiden sekä arvioinnin ja kehittämisen näkökulmasta.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (YTS 2025) painottaa yksilöiden turvallisuustietoisuuden merkitystä turvallisuustoimiin sitoutumisen, henkisen kriisinkestävyyden sekä uhkia ennaltaehkäisevän vaikutuksen näkökulmasta. Valmiussuunnitelman yleinen osa ei sisällä sellaisia tietoja, jotka edellyttäisivät salassa pitämistä.

Toimivalta	Vihdin kunnan hallintosääntö 74 §
Valmistelija	Essi Piirorjärvi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 168 5451 Matias Juupaluoma etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 040 154 9977
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn Vihdin kunnan valmiussuunnitelman yleisen osan 2026.
Päätös	
Tiedoksi	Vihdin kunnan häiriötilanteiden johtoryhmä, kunnan verkkosivut